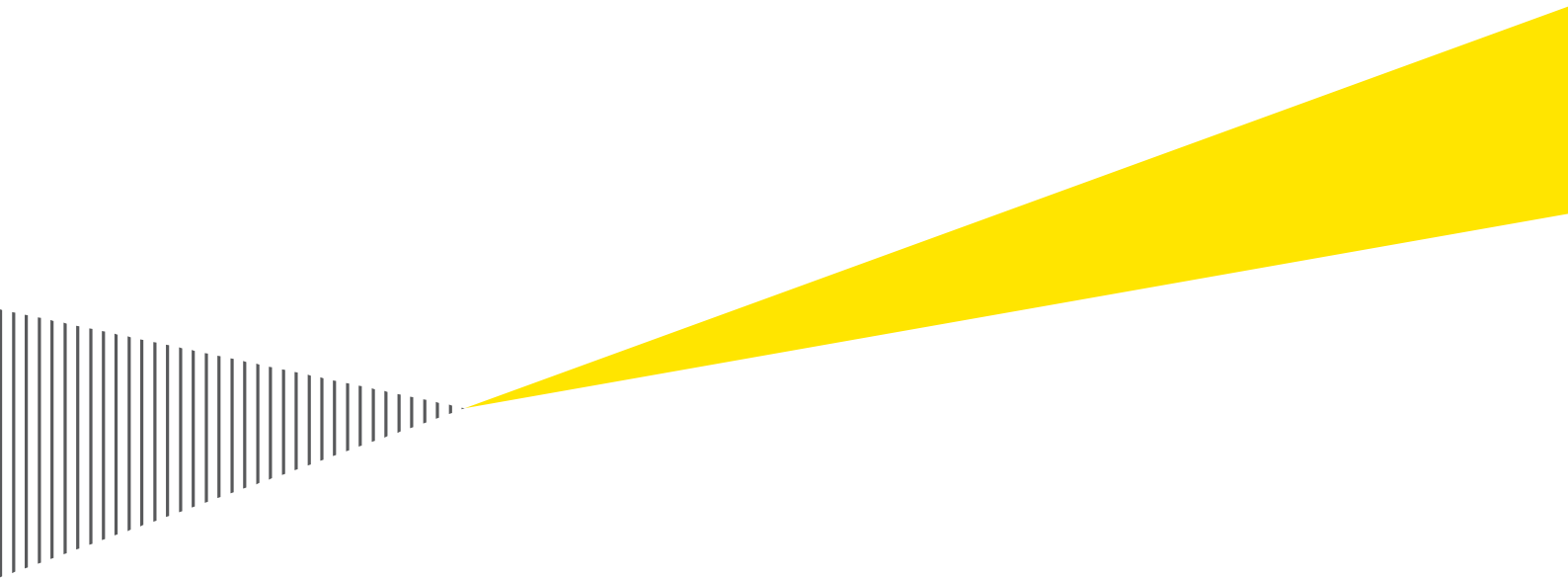

Upplands Väsby kommun

Granskning av delårsrapport per 31 aug 2018

Building a better
working world

Innehåll

1. Sammanfattning	2
2. Granskning av delårsrapport.....	3
2.1. Bakgrund.....	3
3. Bedömning av resultatet i delårsrapporten i förhållande till av fullmäktige beslutade mål	3
4. Ny kommunal bokförings- och redovisningslag 2019	4
5. Granskning av delårsbokslutet	5
5.1. Inledning	5
5.2. Anvisningar	5
5.3. Allmänt om kvaliteten på bokslutet	5
5.4. Kort om resultatet	6
5.5. Kort om anläggningstillgångar	8
5.6. Kort om periodiseringar av kostnader och projekt.....	8
5.7. Kort om eget kapital	8
5.8. Kort om pensioner	9

1. Sammanfattning

Vi har översiktligt granskat Upplands Väsby kommuns delårsrapport per 31 augusti 2018. De väsentligaste slutsatserna i granskningen sammanfattas enligt följande:

- Revisorernas uppgift kopplat till delårsrapporten är att bedöma om resultatet i delårsrapporten är förenligt med de mål fullmäktige beslutat om. Bedömningen avser mål och riktlinjer som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning, såväl finansiella mål som mål för verksamheten. I delårsrapporten redovisas utfall/prognos avseende måluppfyllelsen av fullmäktiges tio övergripande mål. Prognosen för 2018 visar att två mål kommer vara uppfyllda och åtta mål delvis uppfyllda. Sammantaget bedömer kommunstyrelsen att god ekonomisk hushållning föreligger. Utifrån den redovisning som görs i delårsrapporten delar vi den bedömningen.
- Fullmäktige har utifrån god ekonomisk hushållning fastställt mål för verksamheten. Nämnderna följer upp dessa mål i sina delårsrapporter på ett systematiskt och tydligt sätt och redovisar måluppfyllelse och status på utförda uppdrag i enlighet med anvisningar i fullmäktiges budget. Bedömningen är att nämnderna i huvudsak bedriver ett systematiskt arbete för att uppnå målen.
- Kommunstyrelsen redovisar i delårsbokslutet en samlad bedömning för vart och ett av fullmäktiges övergripande mål om trolig måluppfyllelse vid årets slut. Ett antal viktiga nyckeltal följs enbart upp på årsbasis och då ofta i slutet på året. Kommunstyrelsen har dock där det har varit möjligt gjort en bedömning av trolig måluppfyllelse.
- Resultatet per 31 augusti uppgår till 54,6 mkr. Det positiva resultatet beror främst på att social- och äldreombuden gör ett positivt resultat om 27,6 mkr vilket beror på lägre volym inom äldreomsorgen än budgeterat.
- Kommunen prognostiserar ett överskott för året om 51,6 mkr, jämfört med budgeterat överskott om 34,5 mkr. Det prognostiserade resultatet påverkas främst av prognostiserade realisationsvinster från försäljningen av exploateringstillgångar och mark, och att nämnderna prognostiserar ett överskott om 8,1 mkr. Motverkande effekt har prognosen för skatteintäkter inklusive utjämning och bidrag som prognostiseras landa på 34,1 mkr under budget. Det prognostiserade helårsresultatet indikerar att kommunen kommer att klara balanskravet 2018.
- Kommunstyrelsen prognostiserar ett underskott om -10,9 mkr. Den negativa prognosen beror på att kommunen kommer att kompensera privata utförare inom skola och förskola avseende underskotten i egen regi.
- Strukturen på delårsrapporten följer inte helt tydligt RKR:s rekommendation om Delårsrapporter. Från år 2019 gäller en ny kommunal redovisningslag som ytterligare tydliggör krav på innehåll i delårsrapporten. Upplands Väsby bör göra ett omtag kring strukturen utifrån dessa krav inför nästa års delårsrapporter. Den nya redovisningslagen ställer också krav på uppföljning av god ekonomisk hushållning i bolagen, vilket behöver hanteras även i planeringsprocesserna för 2019. Vår bedömning är också att omfattningen på delårsrapporten skulle kunna reduceras för att ytterligare effektivisera/förkorta processen med att ta fram delårsrapporter.

2. Granskning av delårsrapport

2.1. Bakgrund

Enligt kommunallagens 9 kap 9 § ställs krav på revisorerna att bedöma om resultatet i delårsrapporten är förenligt med de mål fullmäktige beslutat. Revisorernas skriftliga bedömning skall biläggas delårsrapporten.

På uppdrag av revisorerna i Upplands Väsby kommun har EY genomfört en översiktlig granskning av delårsrapporten per 31 augusti 2018 som Upplands Väsby Kommun är skyldiga att upprätta enligt Kommunallagen och Lag om kommunal redovisning.

Förutom granskning av delårsrapporten har en genomgång skett av protokoll och tjänsteskrivelser inklusive bilagor från Kommunstyrelsens arbetsutskott. Vidare har ett antal intervjuer genomförts med berörd personal som upprättat delårsbokslutet. Intervjuerna har utförts i syfte att erhålla rimliga förklaringar till resultatutfall, avvikelser mot budget och årsprognoser.

Granskningen har också inriktats på uppföljning av att regler i Lag om kommunal redovisning och kommunallagen, samt rekommendationer från rådet för kommunal redovisning, har följts.

3. Bedömning av resultatet i delårsrapporten i förhållande till av fullmäktige beslutade mål

Kommunallagen fokuserar på god ekonomisk hushållning (proposition 2003/04:105) och på behovet av att få en ökad långsiktighet i den ekonomiska och verksamhetsmässiga planeringen. Kommunallagen ställer krav på att budget skall vara i balans och att budget och flerårsplan skall innehålla finansiella mål samt mål och riktlinjer för verksamheten. Målen skall följas upp kontinuerligt och det är kommunstyrelsens ansvar att i delårsrapporten och årsredovisningen utvärdera måluppfyllelsen.

Enligt bestämmelserna i kommunallagen skall revisorerna bedöma om resultatet i delårsrapporten är förenligt med de mål som fullmäktige beslutat om. Ett viktigt underlag för revisorerna är kommunstyrelsens analys i delårsrapporten. Revisorernas bedömning baseras på en genomgång av styrelsens redovisning och analys i delårsrapporten samt en mer översiktlig granskning av underlag.

Ledningssystemet, som beslutades 2009, utgår bl.a. från principen om en balanserad styrning och de övergripande målen mäts utifrån fyra perspektiv; kund, samhälle och miljö, medarbetare och ekonomi. Kommunfullmäktige har fastställt 10 övergripande mål och 24 måttav satta nyckeltal. Nämnderna ska i sin tur utifrån de övergripande målen ta fram nämndmål och nyckeltal som klargör vad verksamheten ska sträva efter att uppnå.

I delårsrapporten redovisas en sammantagen bedömning av måluppfyllelsen baserat på nämndernas måluppfyllelse. Till de olika målen finns nyckeltal kopplade som mäter måluppfyllelsen på en övergripande nivå. Måluppfyllelsen per nyckeltal redovisas senast vid årets slut. Prognosen för 2018 visar att 2 av målen kommer vara uppfyllda vid årets slut, 8 kommer att vara delvis uppfyllda.

I nämndernas delårsrapporter görs en redovisning av respektive nämnds uppfyllelse av nämndmål/nyckeltal kopplade till de övergripande fullmäktigemålen. Kopplat till varje

nyckeltal finns handlingsplaner som beskriver åtgärder i händelse av att målen inte uppfylls. De åtgärder som beskrivs är generella i sina formuleringar.

En sammanfattande slutsats är att fullmäktige utifrån god ekonomisk hushållning fastställt mål för verksamheten och att nämnderna i huvudsak bedriver ett systematiskt arbete för att uppnå målen.

4. Ny kommunal bokförings- och redovisningslag 2019

Från och med 2019 träder en ny kommunal bokförings- och redovisningslag i kraft. Denna ställer bl a krav på att mål för god ekonomisk hushållning ska utvärderas för bolagen med återkoppling till fullmäktige. För att detta ska vara möjligt behöver kommunerna säkerställa att målen sätts redan i budgetprocessen för 2019.

Även om det inte explicit framgår ett krav på att delårsrapporten ska ha en sammanställd redovisning (koncernredovisning) är vår bedömning att kommuner som har en väsentlig andel av sin verksamhet i koncernföretag bör upprätta en sammanställd redovisning i den obligatoriska delårsrapporten och också göra en översiktlig bedömning av eventuella väsentliga avvikelser vad gäller mål kopplade till god ekonomisk hushållning för den kommunala koncernen som helhet.

Den nya lagen tydliggör vilka delar delårsrapporten ska innehålla. Upplands väsby bör göra ett omtag kring strukturen på delårsrapporterna för att anpassa sig till den nya lagens krav. Vi bedömer också att omfattningen på rapporten kan reduceras.

5. Granskning av delårsbokslutet

5.1. Inledning

Granskningen av delårsbokslutet har skett enligt god sed. Granskningen har varit av karaktären "översiktlig granskning" och har bland annat omfattat:

- Analytisk granskning av utfall mot budget och föregående år för kommunen som helhet och per nämnd för resultatet samt för kommunen vad gäller balansräkningen.
- Kontroll av avstämningar för samtliga väsentliga konton.
- Substansgranskning av avtal och underlag för väsentliga transaktioner.
- Genomläsning av samtliga nämnders delårsbokslut med bilagor.
- Diskussion med ekonomer vad gäller redovisningsprinciper och väsentliga bedömningar.
- Diskussion med kommunledningen vad gäller väsentliga bedömningsposter.
- Genomläsning av protokoll.

5.2. Anvisningar

Anvisningarna i delårsbokslutet bedöms vara tydliga och efterlevs av förvaltningarna. En tydlig stringens finns kopplad till bland annat uppföljning av mål och uppdrag, samt beskrivning av effektiviseringar och åtgärder.

5.3. Allmänt om kvaliteten på bokslutet

Bokslutet är överlag väl dokumenterat, vi har dock noterat att det likt tidigare finns möjligheter att förtydliga dokumentationen kring bidragsskulder inom kommunens IFO-verksamhet. Lag om Kommunal redovisning och rekommendationer från rådet för kommunal redovisning bedöms i allt väsentligt efterlevas.

Inför bokslutet skulle vi fortsatt önska bättre dokumentation på redovisade bidragsskulder, exempelvis erhållna flyktingbidrag och stimulansbidrag. Utförliga bokslutsunderlag bör bestå av en sammanställning med bifogade underlag såsom bidragsansökan, beslut om utbetalning, sammanställning över de kostnader som redovisats mot projektet, bedömningar av utfall mot beviljade medel och om större avvikelser finns åtgärdsplaner för att utnyttja beviljade medel. Det bör också framgå av dokumentationen om det kan föreligga eventuell återbetalningsskyldighet om medlen inte utnyttjas inom en viss tid.

Som rapporterats tidigare år återfinns det fortfarande outredda differenser avseende egna medel per balansdagen som uppgår till 1,2 mkr. Mellan balansdagen och granskningstillfället hade 0,8 mkr av dessa utretts.

Beskrivningarna av det ekonomiska läget bedöms vara tillfredsställande i beslutsunderlaget/tjänsteskrivelsen till delårsbokslutet.

Rekommendationer:

- Underlag för vissa bidrag bör utvecklas och tydliggöras. Bland annat gäller detta erhållna flyktingbidrag och stimulansbidrag.
- Differenser bör utredas så snart dessa uppstår.

5.4. Kort om resultatet

Det ekonomiska resultatet per 31 augusti uppgår till 54,6 mkr (129,9 mkr). Årsprognosen pekar på ett positivt resultat om 51,6 mkr (124,9 mkr) jämfört mot budgeterat resultat om 34,5 mkr. Avvikelsen om 17,1 mkr förklaras främst av prognostiserade realisationsvinster från försäljningen av exploateringstillgångar och mark som uppgår till 12,5 mkr över budget samt att nämnderna prognostiserar ett överskott om 8,1 mkr. Motverkande effekt har prognosen för skatteintäkter inklusive utjämning och bidrag som prognostiseras landa 34,1 mkr under budget.

Verksamhetens intäkter har jämfört med föregående år minskat med 52,3 mkr vilket framförallt förklaras av det realisationsresultat från försäljningar av fastigheter som gjordes föregående år. Verksamhetens kostnader har totalt ökat med 68,7 mkr jämfört med föregående år. Kostnadsökningen drivs främst av ökade personalkostnader efter att antalet anställda ökat från 2 125 till 2 313, samt att årets lönerrevision medfört högre löner. Kommunens skatteintäkter har jämfört med föregående år ökat med 36,8 mkr. De generella statsbidragen har ökat med 8,6 mkr. Prognostiserade skatteintäkter inklusive utjämning och stadsbidrag understiger budget med 34,1 mkr vilket beror på att kommunen budgeterat för en större folkmängd än utfall. Kommunens finansiella intäkter uppgår till 10,2 mkr vilket motsvarar en ökning om 1,5 mkr.

Nämndernas resultat och prognos:

Nämndernas resultat och prognos						
Nämnd mkr	Resultat aug 2018	Resultat aug 2017	Prognos 2018	Budget 2018	Bokslut 2017	Prognos avvikelse
Kommunstyrelse	5,7	11,4	-10,9	0,0	-1,9	-10,9
KS särskilda medel	2,5	4,0	0,0	0,0	10,2	0,0
Räddningstjänsten	-0,2	0,0	0,0	0,0	-0,1	0,0
Revisionen	0,3	0,3	0,0	0,0	0,0	0,0
Överförmyndarnämnd	-0,1	1,3	0,0	0,0	1,7	0,0
Social- och äldrenämnd	27,6	2,1	18,0	0,0	-9,6	18,0
<i>varav egen regi</i>	<i>-2,1</i>	<i>3,1</i>	<i>-1,0</i>	<i>0,0</i>	<i>0,1</i>	<i>-1,0</i>
<i>varav individ och familjeomsorg</i>	<i>1,3</i>	<i>-6,6</i>	<i>0,5</i>	<i>0,0</i>	<i>-16,5</i>	<i>0,5</i>
Familjerättsnämnd	0,1	0,4	-0,2	0,0	0,1	-0,2
Kultur- och fritidsnämnd	3,1	3,3	1,0	0,0	0,0	1,0
<i>varav egen regi</i>	<i>-0,2</i>	<i>0,7</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>
Utbildningsnämnd	0,9	10,3	-8,8	0,0	-20,8	-8,8
<i>varav egen regi</i>	<i>1,4</i>	<i>-2,0</i>	<i>-3,4</i>	<i>0,0</i>	<i>-9,9</i>	<i>-3,4</i>
Teknik- och fastighetsutskott	20,2	21,7	6,2	1,7	14,3	4,5
Byggnadsnämnd	4,1	3,2	2,5	1,8	6,0	0,7
Miljönämnd	0,6	1,5	0,3	0,0	0,9	0,3
Stöd och Process	0,0	-0,5	0,0	0,0	0,3	0,0
Summa nämnder	64,8	59,0	8,1	3,5	1,1	4,6
Finansiering	-10,2	70,9	43,5	31,0	57,5	12,5
Summa	54,6	129,9	51,6	34,5	58,6	17,1

Nedan görs en kort analys av nämnder med prognostiserade avvikelser överstigande +/- 5 mkr jämfört mot budget per helår.

Kommunstyrelsen redovisar ett utfall för perioden uppgående till 8,2 mkr (15,4 mkr). Prognosen för helår visar på ett resultat om -10,9 mkr. Den negativa prognosen beror på att kommunen kommer att kompensera privata utförare inom skola och förskola avseende underskotten i egen regi. Kommunstyrelsen står för hela kostnaden för kompensationen 2010-2016 som kommer att belasta årets resultat. Det gjordes en reservation avseende kompensationen för underskott som uppkom 2017 i föregående års bokslut.

Social- och äldrenämnden redovisar ett utfall för perioden som uppgår till 27,6 mkr (2,1 mkr). Prognosen för helår uppgår till 18,0 mkr att jämföra med ett budgeterat nollresultat. Det positiva prognostiserade resultatet jämfört mot budget förklaras till största del av att äldreomsorgen prognostiseras att redovisa ett överskott om 17,0 mkr vilket beror på lägre prognostiserade volymer än budgeterat.

Utbildningsnämndens resultat för perioden uppgår till 0,9 mkr (10,3 mkr). Prognosen för helår visar på ett resultat uppgående till -8,8 mkr att jämföra med ett budgeterat nollresultat. Det negativa prognostiserade resultatet, jämfört mot budget, hänför sig till att intäkterna i form av statsbidrag från Migrationsverket understiger budget med 11,2 mkr. Avvikelsen beror på att prognosen för statsbidrag fick nedjusteras efter att budgeten beslutades bokslutet och att årets statsbidrag blir väsentligt lägre än budgeterat. Motverkande effekt har resultatet från utbildningskontoret som prognostiseras +3,7 mkr, främst på grund av lägre volymer.

5.5. Kort om anläggningstillgångar

Vi har gjort en översiktlig analys av bokförda värden på anläggningstillgångarna. Kommunens pågående projekt uppgår till 803,4 mkr. Under 2018 har investeringar om 255,3 mkr skett i de pågående projekten. Fram till och med augusti har kommunen slutredovisat 28,1 mkr av redovisade pågående projekt. Största delen av de färdigställda projekten under 2018 avser underhåll, tillgänglighetsanpassningar samt nybyggnation av gator och vägar.

Helårsbudgeten uppgår till 958 mkr (778,5 mkr). Prognosen för helåret avseende investeringsutfallet uppgår till 535 mkr. Avvikelsen mot prognosen förklaras av tidsförskjutningar inom projekt samt personalbrist.

5.6. Kort om periodiseringar av kostnader och projekt

I likhet med tidigare år saknar vi tydliga underlag för att bedöma rimligheten i gjorda beräkningar och uppskattningar av ej ankomna fakturor för verksamhet såsom hemtjänst, korttidsvistelse, etc. Tydliga underlag kan exempelvis vara senast inkomna fakturor, föregående års faktura för samma period, etc. Detta för att i bokslutet kunna bedöma rimligheten av skulden. Dokumentationen har förbättrats men vi ser att det finns potential för ytterligare förbättring gällande reserveringar.

Vid delårsbokslutet uppgår erhållna bidrag inom IFO, kopplat till flyktingsituationen, till 82 mkr. Dessa intäkter erhålls när en nyanländ ankommer till kommunen och bokförs då som skuld. I takt med att kostnader uppkommer så intäktsförs bidragen. Intäkterna erhålls månadsvis de första två åren efter att en individ anlät medan kostnader inte är knutna till en viss period. Kostnaderna är inte heller kopplade till specifika individer och någon återbetalningsskyldighet föreligger inte. Då intäkterna under en längre period överstigit kostnaderna rekommenderar vi kommunen att se över huruvida skulden periodiseras på ett rättvisande sätt.

Det finns även ytterligare förutbetalda intäkter kopplade till ca 15 övriga projekt inom IFO uppgående till 7 mkr och interimsskulder samt interimsfordringar kopplade externfinansierade projekt inom flertalet övriga nämnder.

Vi efterfrågar liksom tidigare år att kommunen innan årsbokslutet skall göra projektplaner/budgetar till samtliga projekt där externa medel erhållits. De bör även göras en slutrapportering av projekten för att säkerställa att medlen har använts i enlighet med projektens intentioner och för att säkerställa att bidrag för särskilda projekt intäktsförs i enlighet med god redovisningssed.

5.7. Kort om eget kapital

Kommunen har ett eget kapital inklusive årets resultat som uppgår till 1 668 mkr. 23,7 mkr avser affärsdrivande verksamheter (vatten och avlopp samt avfallshantering). Enligt RKR:s rekommendationer bör affärsdrivande verksamhet vara självfinansierande och därmed ska eventuella överskott redovisas som skuld i kommunens balansräkning. Att överskott inom VA och avfall ska skuldföras beror på att det inte är kommunens balanserade överskott utan det finns lagstadgade krav på återbetalningar till respektive kollektiv. Hur redovisning ska ske

framgår bl a av Rådet för kommunal redovisnings idéskrift om "Redovisning av affärsverksamhet – mot bakgrund av självkostnadsprincipen". Vi rekommenderar kommunen att inför årsbokslutet flytta dessa medel till skuldsidan i balansräkningen.

5.8. Kort om pensioner

Kommunens pensionsskuld baseras på prognos från pensionsförvaltaren Skandia och uppgår per 31 augusti till 231,9 mkr vilket är i nivå med årsbokslutet då skulden uppgick till 220,8 mkr.

Stockholm den 8 oktober 2018

Mikael Sjölander
Auktoriserad revisor
Certifierad kommunal revisor

Sara Edholm